

„DE ONAFHANKELIJKEN”.

Wat deze menschen heeft saamgebracht, het is geloof ik alleen het-jury-vrij-mogenzenden. Hierin alleen toch bestaat, voor zoover mij bekend, hun onafhankelijkheid. Of bij het toetreden tot 't lidmaatschap proeven van bekwaamheid geëischt worden is mij niet bekend, maar veel is het zeker niet, want zeer uiteenlopend zijn de kwaliteiten in het werk der verschillende exposanten.

Toch is het hyper-excentrieke, de schilderijen uit naturaliën samengesteld, de beelden uit blikafval, ditmaal achterwege gebleven, en resten de werken die ons inziens met even veel reden van bestaan een onderkomen in Lucas, de Moderne Kunstkring, zelfs wel in Arti gevonden zouden kunnen hebben. Slechts enkelen buitennissigheden, die men hier tolloreerde, zou dàar een plaats (en misschien niet ten onrechte) ontzegd zijn.

Als gebeurtenis behoeven wij deze tentoonstelling dan ook niet te boeken, toch geeft zij wel aanleiding tot eenige bespreking. Het is n.l. zeer opmerkelijk dat zich uit de nieuwere schilderkunst weder een decoratieve gaat manifesteeren, sterker zelfs: dat zij heen voert naar een zuivere versieringskunst, naar louter toegepaste kunst.

Ziet, daar zijn kussens door Mej. Dekker ontworpen en geborduurd, er is kunstnaaldwerk van Mej. de Boer en van Mej. van Zeegen, er zijn teekeningen van Djurre Duursma die voor plakaatkunst bij uitstek geschikt zijn, er zijn gebatikte schelpen en spaansche peper van mevrouw Van der Hoef—van Rossum, waarvan, èn door de kleur èn door de opvatting en deels ook door de techniek die een bepaalde wijze van behandeling voorschrijft, een zeer sterke decoratieve werking uitgaat. En dragen niet Smorenberg's „Korenvelden” en „Vondelpark” door hun eenvoud, door hun kleurmassa's, de beginselen eener muurschildering in zich; en beproeft de heer Van Schoonhoven van Beurden, van wien wij nog niet lang geleden stillevens zagen het thans met decoratieve fantasiën, die hij „Verleiding, Twijfel, Pronk-

zucht” etc. noemt. Zoo zouden wij voort kunnen gaan en wijzen op velerhanden kunst die zich losmaakt van het zuiver picturale en naar de versierende kunsten toeneigt.

Zoo ook Mej. Elsa Berg, die Kandinskyt, en den heer van Kuyk wiens zelfportret hem doet kennen als iemand met een neus gelijk een kaars en oogen eens uils, en wiens teekening studies alleronsmakelijkst de lijnen van het vrouwelijk schoon trachten weer te geven.

Dank zij de jury-vrijheid hangen hier ook werken van A. J. Korteweg, die in onderwerp aandoenlijk overeenkomst vertoonen met Vincent van Gogh o.a., doch in uitvoering, door het waarschijnlijk weer zeer nieuwe procedé, er nog al vanaf geraakt zijn. Een rouwende Petrus, wien een zonderlinge kip komt bezoeken, en een Hieronymus die een paard of ezel ontmoet, getuigen van eigen vinding.

Als merkwaardigheid is op deze expositie werk van een slechts vijftienjarig meisje, dat reeds een geroutineerde vastheid van toets verraad. Wij zouden deze jeugdige schilderes den raad willen geven niet te veel op die gemakkelijke manier van doen voort te bouwen, maar haar vlotte schilderwijze wat te beperken, en zich te dwingen tot rustiger studie.

Het is mijn bedoeling niet hier een tentoonstellingsverslag te geven, zooals men in een dagblad verwachten kan, doch slechts enkele grepen, en als ik dan mijn herinnering na ga, zie ik den zoo goed gelijkenden, gepolichromeerden kop van den schilder Van Raalte door Mej. v. Dantzig, het stilleven van Hofs, en diens juffrouw in de paarse kimono voor den spiegel, en het groote schilderij van Van Oosterhoudt, een oud huis met knotwilgen ervoor in den dampigen morgen.

Ook Stamkarts: „Val van Lucifer” een groote expressieve houtskoolteekening en de romantische verbeeldingen van wijlen Zürcher zijn mij bij gebleven.

Al kenmerkt deze tentoonstelling zich dan ook niet door een of andere saillante verschijning, zij liet wel werk zien van kunstenaars die wij elders niet ontmoeten.

R. W. P. JR.